

ІНФОРМАЦІЙНО-ДОВІДКОВИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

ЗАГАЛЬНОДОСТУПНИЙ ІНФОРМАЦІЙНО-ДОВІДКОВИЙ РЕСУРС

ПРО РЕСУРС

ЗАПИТАННЯ - ВІДПОВІДІ
З БАЗИ ЗНАНЬ

КОМЕНТАРІ ТА
ПРОПОЗИЦІЇ

ПОСІБНИК
КОРИСТУВАЧА

НОРМАТИВНІ ТА
ІНФОРМАЦІЙНІ
ДОКУМЕНТИ

ПИСЬМОВІ КОНСУЛЬТАЦІЇ

Відповіді працівниками Контакт-центру
надаються з 8:00 до 20:00 (крім суботи та неділі)

0 800 501 007

Державна податкова служба України

Головне управління ДПС у Чернівецькій області
58013, м. Чернівці, вул. Героїв Майдану, 200 А,
Тел. 0372-54-54-99

Запитання – відповіді щодо заповнення 4 ДФ

2025

Яка відповідальність застосовується до податкового агента за неподання або несвочасне подання додатка 4ДФ до Розрахунку?

згідно з п.п. «б» п. 176.2 ст. 176 Податкового кодексу України особи, які відповідно до ПКУ мають статус податкових агентів, та платники єдиного внеску зобов'язані подавати у строки, встановлені ПКУ для податкового місяця, податковий розрахунок сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податків - фізичних осіб, і сум утриманого з них податку, а також сум нарахованого єдиного внеску, до контролюючого органу за основним місцем обліку. Такий розрахунок подається лише у разі нарахування сум зазначених доходів платнику податку - фізичній особі податковим агентом, платником єдиного внеску протягом звітного періоду. Запровадження інших форм звітності із зазначених питань не допускається.

У разі, якщо відокремлений підрозділ юридичної особи не уповноважений нараховувати, утримувати і сплачувати (перераховувати) податок до бюджету, податковий розрахунок за такий підрозділ подає юридична особа до контролюючого органу за основним місцем обліку.

За порушення законів з питань оподаткування та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, застосовуються такі види юридичної відповідальності, зокрема, фінансова, адміністративна (ст. 111 ПКУ).

Відповідно до п. 119.1 ст. 119 ПКУ неподання, подання з порушенням встановлених строків, подання не в повному обсязі, з недостовірними відомостями або з помилками податкової звітності про суми доходів, нарахованих (сплачених) на користь платника податків, суми утриманого з них податку, а також

оподатковуваного доходу фізичної особи.

Згідно з п.п. «б» п. 176.2 ст. 176 ПКУ особи, які відповідно до ПКУ мають статус податкових агентів, та платники єдиного внеску зобов'язані подавати у строки, встановлені ПКУ для податкового місяця, податковий розрахунок сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податків – фізичних осіб, і сум утриманого з них податку, а також сум нарахованого єдиного внеску, до контролюючого органу за основним місцем обліку. Такий розрахунок подається лише у разі нарахування сум зазначених доходів платнику податку – фізичній особі податковим агентом, платником єдиного внеску протягом звітного періоду. Запровадження інших форм звітності із зазначених питань не допускається.

Наказом Міністерства фінансів України від 13.01.2015 № 4 затверджені форма Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податків – фізичних осіб, і сум утриманого з них податку, а також сум нарахованого єдиного внеску та Порядок заповнення та подання податковими агентами Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податків – фізичних осіб, і сум утриманого з них податку, а також сум нарахованого єдиного внеску.

Згідно з п. 4 розд. IV Порядку в додатку 4 «Відомості про суми нарахованого доходу, утриманого та сплаченого податку на доходи фізичних осіб та військового збору» до Розрахунку у графі 6 «Ознака доходу» вказується ознака доходу, наведена у розд. 1 «Довідник ознак доходів фізичних осіб» додатка 2 до Порядку, яка визначається відповідно до нарахованого доходу.

Відповідно до Довідника ознак доходів фізичних осіб суми державної допомоги, які отримує платник податку з бюджетів та Фондів відображаються податковим агентом у додатку 4ДФ до Розрахунку за ознакою доходу «157».

користування). Це зазначено у п.п. 164.2.5 п. 164.2 ст. 164 розд. IV Податкового кодексу України від 02 грудня 2010 року № 2755-VI.

Податковим агентом платника податку – орендодавця щодо його доходу від надання в оренду (емфітевзис) земельної ділянки сільськогосподарського призначення, земельної частки (паю), майнового паю, об'єктів нерухомості, включаючи земельну ділянку, що знаходиться під такою нерухомістю, чи присадибну ділянку, є орендар.

Порядок заповнення та подання податковими агентами Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податків - фізичних осіб, і сум утриманого з них податку, а також сум нарахованого єдиного внеску затверджений наказом Міністерства фінансів України від 13.01.2015 № 4 із змінами та доповненнями (далі – Порядок № 4).

Згідно з Довідником ознак доходів фізичних осіб, наведених у додатку 2 до Порядку № 4:

під «106» ознакою доходу відображається дохід від надання земельної частки (паю) в лізинг, оренду або суборенду;

під «195» ознакою доходу відображається дохід від надання земельної ділянки сільськогосподарського призначення, майнового паю в лізинг, оренду, суборенду, емфітевзис;

під «196» ознакою доходу відображається дохід від надання майна (крім земельної частки (паю), земельної ділянки сільськогосподарського призначення, майнового паю) в оренду або суборенду (строкове володіння та/або користування).

За якою ознакою доходу відображається у додатку 4ДФ до Розрахунку сума безповоротної державної допомоги у вигляді мікрогрантів на створення або розвиток власного бізнесу, який надається відповідно до постанови КМУ від 21

червня 2022 року № 738?

Постановою Кабінету Міністрів України затверджено Порядок надання мікрогрантів на створення або розвиток власного бізнесу. Порядком № 738 визначено умови, критерії, механізм надання безповоротної державної допомоги, зокрема, фізичним особам, суб'єктам господарювання у формі мікрогрантів на створення або розвиток власного бізнесу. Для цілей Порядку № 738 суб'єктом господарювання вважається суб'єкт мікропідприємництва чи малого підприємництва (фізична особа – підприємець або юридична особа) у значенні, наведеному в Господарському кодексі України від 16 січня 2003 року № 436-IV, крім суб'єктів господарювання державного та комунального секторів економіки (п. 3 Порядку № 738).

Метою надання безповоротної державної допомоги у формі мікрогрантів є сприяння зайнятості населення, створення або розвиток власного бізнесу.

Відповідно до п. 1 Порядку № 738 джерелами фінансування надання мікрогрантів отримувачам (зокрема, фізичним особам, фізичним особам – підприємцям) є кошти: Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття (далі – Фонд); державного бюджету, у тому числі кошти, що надходять на рахунок Міністерства економіки України (далі – Мінекономіки) «Фонд підтримки малого та середнього бізнесу», відкритий у Національному банку, на який зараховуються добровільні внески (благодійні пожертви) від фізичних та юридичних осіб приватного права та/або публічного права в національній та іноземній валюті.

Пунктом 2 Порядку № 738 встановлено, що головним розпорядником бюджетних коштів є Мінекономіки. Розпорядником коштів Фонду є Державний центр зайнятості.

Слід зазначити, що оскільки дохід у вигляді мікрогранту не

пов'язаний з результатом від здійснення господарської діяльності фізичної особи – підприємця, то такий дохід, незалежно від обраної фізичною особою – підприємцем системи оподаткування, оподатковуються за загальними правилами, встановленими ПКУ для платників податку – фізичних осіб.

Порядок оподаткування доходів фізичних осіб регулюється розд. IV Податкового кодексу України, згідно з пп. 163.1.1 п. 163.1 ст. 163 якого передбачено, що об'єктом оподаткування резидента є загальний місячний (річний) оподатковуваний дохід.

Статтею 165 ПКУ визначено виключний перелік доходів, які не включаються до загального (місячного) річного оподаткованого доходу платника податків. Відповідно до п.п. 165.1.1 п. 165.1 ст. 165 ПКУ до загального місячного (річного) оподаткованого доходу платника податку не включаються такі доходи: сума державної та соціальної матеріальної допомоги, державної допомоги, компенсацій, вартість соціальних послуг та реабілітаційної допомоги (включаючи грошові компенсації особам з інвалідністю, на дітей з інвалідністю при реалізації індивідуальних програм реабілітації осіб з інвалідністю, суми допомоги по вагітності та пологах), винагород і страхових виплат, які отримує платник податку з бюджетів та Фондів та у формі фінансової допомоги особам з інвалідністю з Фонду соціального захисту осіб з інвалідністю згідно із законом, указами Президента України та актами КМУ, а також вартість соціальної допомоги в натуральній формі малозабезпеченим сім'ям, що отримана від надавачів соціальних послуг відповідно до Закону України від 17 січня 2019 року № 2671-VIII «Про соціальні послуги».

Тобто, якщо мікрогрант надається на умовах, визначених актами КМУ, виключно з бюджетів та/або Фонду, то такі суми не включаються до загального (місячного) річного

суми, нараховані (виплачені) фізичним особам за товари (роботи, послуги), якщо такі недостовірні відомості або помилки призвели до зменшення та/або збільшення податкових зобов'язань платника податку та/або до зміни платника податку, – тягнуть за собою накладення штрафу в розмірі 1020 гривень.

Ті самі дії, вчинені платником податків, до якого протягом року було застосовано штраф за таке саме порушення, – тягнуть за собою накладення штрафу у розмірі 2040 гривень.

Частиною першою ст. 163 прим. 4 Кодексу про адміністративні правопорушення визначено, що неповідомлення або несвоєчасне повідомлення контролюючим органам за встановленою формою відомостей про доходи громадян, – тягне за собою попередження або накладення штрафу на посадових осіб підприємств, установ і організацій, а також на громадян – суб'єктів підприємницької діяльності у розмірі від двох до трьох неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Дії, передбачені частиною першою ст. 163 прим. 4 КУпАП, вчинені особою, яку протягом року було піддано адміністративному стягненню за те ж порушення, – тягнуть за собою накладення штрафу на посадових осіб підприємств, установ і організацій, а також на громадян – суб'єктів підприємницької діяльності у розмірі від трьох до п'яти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

За якою ознакою доходу відображаються у додатку 4ДФ до Розрахунку суми орендних платежів, які виплачуються податковим агентом на користь фізичних осіб на підставі договорів оренди нерухомого майна?

до загального місячного (річного) оподаткованого доходу платника податку включається, зокрема, дохід від надання майна в лізинг, оренду або суборенду (строкове володіння та/або